

آیین نامه اجرایی قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.

ب- قانون: قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی - مصوب ۱۳۹۶.

پ- سازمان استانی: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان.

ت- صندوق: صندوق توسعه ملی.

ث- وزارت: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

ج- معاونت: معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور.

چ- بخش غیردولتی: کلیه اشخاص حقیقی و اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی.

ح- کارگروه ملی: کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار موضوع مصوبه شماره ۹۲۶۴۵ مورخ ۱۳۹۵/۷/۲۹ و اصلاح بعدی آن موضوع مصوبه شماره ۱۲۴۰۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۹ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی.

خ- کارگروه: کارگروه اشتغال استان با مسئولیت استاندار و با حضور مدیر کل تعاون،

کار و رفاه اجتماعی (دبیر)، رئیس سازمان برنامه و بودجه استان، مدیر کل دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری، مدیر کل صنعت، معدن و تجارت استان، مدیر کل جهاد کشاورزی استان، مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان، مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان و مدیر کل دفتر امور زنان و خانواده استانداری.

د- مؤسسه عامل: بانک‌های کشاورزی، پست بانک، توسعه تعاون، صندوق‌های کارآفرینی امید و حمایت از توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی.

ذ- دستگاه بخشی: وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان

میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان امور عشایر ایران و معاونت علمی و فناوری رییس جمهور.

ر- دستگاه استانی: دستگاه اجرایی استانی.

ز- سامانه نظارت: سامانه ثبت اطلاعات متقاضیان، ورود اطلاعات فرآیندی و نظارت توسط دستگاه‌ها به انتخاب سازمان.

ژ- سامانه بازار کار: سامانه جامع اطلاعات بازار کار موضوع تبصره ماده (۶) قانون.

س - برنامه اجرایی ملی توسعه اشتغال: برنامه اشتغال فراگیر موضوع مصوبه شماره ۳۷۵۹۷ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۱ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی.

- ش- برنامه اجرایی استانی توسعه اشتغال: برنامه اشتغال فراگیر استان که در چارچوب برنامه اشتغال فراگیر و مبتنی بر مطالعات پویای کسب و کار و اشتغال استان به تصویب کارگروه رسیده است.
- ص- رسته‌های اقتصادی پر اشتغال: رسته فعالیت‌های اقتصادی که در مطالعه پویای کسب و کار و اشتغال استان انتخاب شده‌اند و به تصویب کارگروه رسیده است.
- ض- مناطق هدف اجرای طرح: تسهیلات برای روستاها با اولویت مناطق مرزی و مناطق عشایری و محروم و سرمایه در گردش برای نواحی صنعتی روستایی و شهرهای زیر ده هزار نفر جمعیت.
- ماده ۲- دامنه شمول این آیین‌نامه شامل فعالیت‌های اقتصادی بخش غیردولتی با اولویت رسته‌های اقتصادی پر اشتغال در مناطق هدف اجرای طرح، اعم از ایجاد، تکمیلی و توسعه شامل موارد زیر است:
- الف- کشاورزی شامل زارعت، دام و طیور، باغداری، شیلات، گلخانه، گیاهان دارویی، خدمات تجاری، خدمات فنی و مهندسی بخش کشاورزی، خدمات ماشینی کردن (مکانیزاسیون) کشاورزی، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و منابع طبیعی شامل جنگل کاری، پرورش نهال و غیره.
- ب- معادن کوچک شامل کلیه معادن به جز معادن بزرگی که در جدول موضوع بند (ب) ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی تشخیص، انطباق و طبقه بندی فعالیت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی با هریک از سه گروه اقتصادی مصرح در ماده (۲) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های اصل چهارم و چهارم قانون اساسی موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۱۵۳۲۰/ت/۴۳۱۸۱ک مورخ ۱۳۸۸/۶/۷ مشخص شده‌اند.
- پ- فعالیت‌های خدماتی شامل خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات، اصناف، آموزش، گردشگری، ورزشی، فرهنگی و هنری، حمل و نقل، انبارداری، بیمه‌ای، بهداشتی و درمانی، بازیافت و انرژی‌های تجدیدپذیر و غیره.
- ت- صنایع دستی و فعالیت‌های فرش دستباف و کلیه فعالیت‌های مربوط به آن و سایر صنایع دستی.
- ث- تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی مستقر در نواحی صنعتی روستایی و شهرهای زیر ده هزار نفر جمعیت.
- تبصره- شرکت‌های دانش بنیان که در حوزه فعالیت‌های موضوع این ماده فعالیت می‌کنند نیز مشمول استفاده از مزایای این آیین‌نامه می‌باشند.
- ماده ۳- منابع مالی اجرای قانون به شرح زیر است:
- الف- معادل ریالی یک میلیارد و پانصد میلیون (۱/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار از منابع صندوق با تصویب هیئت امنای صندوق به صورت سپرده گذاری قرض الحسنه (با نرخ سود صفر درصد)
- نزد مؤسسه‌های عامل.
- ب- حداقل به میزان معادل ریالی سپرده شده توسط صندوق از محل منابع داخلی مؤسسه‌های عامل به صورت تلفیقی با منابع موضوع بند (الف) این ماده.

تبصره- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ترتیبی اتخاذ نماید که تبدیل دلار به ریال ناشی از بند (الف) این ماده موجب افزایش خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نشود.

ماده ۴- سهم بخش‌های هدف به شرح جدول زیر تعیین می‌شود:

ردیف‌مصادیق ماده (۲) این آیین‌نامه بخش هدف سهم هر بخش از کل منابع (درصد)

۱ موضوع بند (الف) کشاورزی و منابع طبیعی ۴۵

۲ موضوع بند (ب) صنایع و معادن کوچک ۱۰

۳ موضوع بند (پ) فعالیت‌های خدماتی و فناوری اطلاعات ۱۵

۴ موضوع بند (پ) گردشگری ۱۰

۵ موضوع بند (ت) صنایع دستی و فعالیت‌های فرش دستباف ۱۰

۶ موضوع بند (ث) سرمایه در گردش واحدهای تولیدی مستقر در نواحی صنعتی روستایی و شهرهای زیر ده هزار نفر ۱۰

ماده ۵- سهم استان‌های موضوع تبصره (۲) ماده (۱) قانون بر اساس شاخص ترکیبی جمعیت روستایی، نرخ بیکاری و عکس درآمد سرانه استان به شرح جدول زیر تعیین می‌گردد:

ردیف	استان	سهم (درصد)	ردیف	استان	سهم (درصد)
۱	آذربایجان شرقی	۳/۶	۱۷	فارس	۴/۲۹
۲	آذربایجان غربی	۴	۱۸	قزوین	۲/۲۳
۳	اردبیل	۲/۹۵	۱۹	قم	۱/۶۹
۴	اصفهان	۳/۰۴	۲۰	کردستان	۳/۱
۵	البرز	۱/۸۷	۲۱	کرمان	۴/۶۸
۶	ایلام	۲/۵۹	۲۲	کرمانشاه	۴/۱۹
۷	بوشهر	۲/۳۴	۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۲/۵۵
۸	تهران	۲/۶۸	۲۴	گلستان	۳/۸۶
۹	چهارمحال و بختیاری	۳/۶۴	۲۵	گیلان	۳/۶۷
۱۰	خراسان جنوبی	۲/۸۱	۲۶	لرستان	۳/۰۲
۱۱	خراسان رضوی	۵/۰۹	۲۷	مازندران	۳/۹۴
۱۲	خراسان شمالی	۳/۱۳	۲۸	مرکزی	۲/۴۴
۱۳	خوزستان	۴/۰۲	۲۹	هرمزگان	۳/۴۴
۱۴	زنجان	۲/۳۸	۳۰	همدان	۳/۱۱
۱۵	سمنان	۲/۲	۳۱	یزد	۱/۹۸
۱۶	سیستان و بلوچستان	۵/۴۶			

ماده ۶- وظایف صندوق به شرح زیر است:

الف - انعقاد قرارداد سپرده گذاری نزد موسسه های عامل (با نرخ صفر درصد) به میزان سهمی که سازمان تعیین و براساس میزان جذب هر موسسه عامل توسط سازمان تغییر می یابد.

ب - واریز وجوه سپرده گذاری موضوع قانون با رعایت بند (الف) این ماده.

ماده ۷- وظایف سازمان به شرح زیر است:

الف - تعیین سامانه نظارت مناسب از میان سامانه های موجود با اصلاحات لازم.

ب - نظارت عالی بر اجرای برنامه توسعه اشتغال پایدار با استفاده از ظرفیت سازمان های استانی و دستگاه های اجرایی.

پ - ابلاغ مبالغ سپرده گذاری به تفکیک مؤسسه های عامل به صندوق.

ت - تعیین میزان سهم هر موسسه عامل و تجدید نظر بر اساس ارزیابی عملکرد آن موسسه.

ماده ۸- وظایف کارگروه ملی به شرح زیر است:

الف - تجدید نظر در سهم استان ها و بخش ها در سقف سی درصد منابع بر مبنای ارزیابی عملکرد.

ب - ابلاغ دستورالعمل های لازم به منظور تسهیل امور.

ماده ۹- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری سازمان، وزارت، معاونت و موسسه های عامل، دستورالعمل وحدت رویه،

متضمن نحوه و تسهیل در پذیرش طرح ها و درخواست ها، گردش امور، دریافت وثایق و اعطای تسهیلات را در چارچوب قانون و

این آیین نامه تدوین و قبل از سپرده گذاری صندوق ابلاغ می نماید.

ماده ۱۰- وظایف مؤسسه های عامل به شرح زیر است:

الف - تأمین منابع بند (ب) ماده (۳) این آیین نامه به میزان تعیین شده توسط سازمان.

ب - تضمین بازپرداخت منابع صندوق.

پ - نگهداری حساب تسهیلات متقاضیان واجد شرایط به نسبت مساوی از محل منابع صندوق و منابع داخلی به صورت مجزا و

شفاف و ارایه گزارش های دوره ای در قالب تعریف شده در سامانه نظارت.

ت - تأیید توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح.

ماده ۱۱- موسسه عامل موظف است حداکثر ظرف یک ماه از زمان معرفی کارگروه، ارایه درخواست و تکمیل مدارک، نتیجه

بررسی را به متقاضی اعلام نماید و در صورت تأیید درخواست و عقد قرارداد با متقاضی، مؤسسه عامل موظف است مطابق شرایط

و ضوابط قرارداد، تسهیلات را پرداخت نماید.

تبصره ۱- موسسه عامل در صورت تأخیر در پرداخت تسهیلات، با تأیید سازمان، به ازای هر ماه تأخیر مشمول وجه التزام به نرخ دو

درصد مبلغ تسهیلات آن مرحله پرداخت می شود.

تبصره ۲- مؤسسه عامل موظف است وجه التزام موضوع تبصره (۱) این ماده را حداکثر ظرف

یک ماه پس از تأیید سازمان به حسابی که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می شود، واریز نماید.

تبصره ۳- مؤسسه عامل موظف است در صورت رد درخواست متقاضی، دلایل رد درخواست را به صورت کتبی حداکثر ظرف

یک ماه به وی اعلام و اقدامات مربوط به این ماده را در سامانه ثبت نماید.

ماده ۱۲- مؤسسه‌های عامل موظفند منابع صندوق را به گونه‌ای مدیریت نمایند تا با تلفیق با منابع خود، نرخ سود تسهیلات اعطایی از محل منابع این آیین‌نامه به طور میانگین شش درصد باشد.

ماده ۱۳- دوره استفاده از تسهیلات طرح‌های موضوع ردیف‌های (۱ تا ۵) جدول موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه حداکثر دو سال، دوره تنفس حداکثر یک سال و دوره بازپرداخت تسهیلات اعطایی حداکثر شش سال تعیین و مجموع دوره تأمین مالی تسهیلات سرمایه در گردش موضوع ردیف (۶) جدول مذکور حداکثر هجده ماه تعیین می‌شود.
تبصره- آورده متقاضی مطابق ضوابط و مقررات بانکی تعیین می‌شود.

ماده ۱۴- مؤسسه‌های عامل، مجاز به تسویه تسهیلات پرداخت شده قبلی از محل منابع مالی اجرای قانون نمی‌باشند.
ماده ۱۵- وظایف دستگاه‌های بخشی به شرح زیر است:

الف - تهیه و ارائه برنامه‌های اجرایی ملی منطبق با رشته شغل‌های اولویت‌دار با هماهنگی وزارت مشتمل بر برش استانی، پیش‌بینی بازار مناسب محصولات، نیازسنجی لازم برای آموزش و ترتیبات نهادی برای ایجاد توسعه کسب و کار و نظارت عملیاتی بر تحقق اهداف توسعه اشتغال پایدار به سازمان در چارچوب دستورالعمل سازمان و اطلاع‌رسانی عمومی به ذینفعان.
ب - شناسایی و معرفی متقاضیان واجد شرایط به مؤسسه عامل در چارچوب طرح‌های مصوب کارگروه.
پ - نظارت بر تحقق اهداف طرح‌های ملی ذی‌ربط.

ت - حصول اطمینان از ثبت اطلاعات نظارتی طرح‌های ذی‌ربط در سامانه نظارت.
ماده ۱۶- وظایف وزارت به شرح زیر است:

الف - اجرای برنامه‌های توانمندسازی و مهارت‌آموزی نیروی کار و ترتیبات نهادی لازم برای پایداری اشتغال ایجاد شده.
ب - پیگیری اجرا و نظارت عملیاتی بر برنامه‌های اجرایی ملی و استانی توسعه اشتغال.
پ - آموزش کارآفرینی به متقاضیان تسهیلات بانکی.
ت - ایجاد دسترسی دستگاه‌های ذی‌ربط به سامانه بازار کار.
ث - آموزش متقاضیان براساس رشته فعالیت تخصصی مربوط.
ج - معرفی افراد جویای کار به کارآفرینان.
چ - تأمین خدمات کلینیکی و مشاوره‌ای به متقاضیان.

ح - ایجاد هماهنگی بین بخشی در رشته‌هایی که دارای هم‌پوشانی هستند، مانند گردشگری روستایی، صنایع روستایی و غیره.
خ - تمهید برای اتصال واحدهای اقتصادی به بازارهای ملی و بین‌المللی از طریق ایجاد نهادهای متناسب.
ماده ۱۷- وظایف کارگروه به شرح زیر است:

الف - پیگیری و نظارت بر اجرای برنامه‌های استانی مصوب.

ب - تهیه چارچوب توزیع منابع در درون استان موضوع ماده (۵) قانون.

پ - توزیع اولیه و بازتوزیع اعتبارات درون استان با رعایت بند (الف) ماده (۸) این آیین‌نامه.

ماده ۱۸- برنامه‌های اجرایی ملی توسعه اشتغال در چارچوب برنامه اشتغال فراگیر مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی با پیشنهاد دستگاه‌های بخشی به تأیید کارگروه ملی خواهد رسید.

ماده ۱۹- برنامه‌های اجرایی استانی توسعه اشتغال که در قالب سیاست‌ها و سازگار با برنامه‌های اجرایی ملی توسعه اشتغال تهیه می‌شوند، به پیشنهاد دستگاه‌های بخشی استانی و تصویب کارگروه برای اجرا به دستگاه‌ها و موسسه‌های عامل در استان ابلاغ می‌شوند. کارگروه هر استان موظفند نسخه‌ای از برنامه‌های مصوب استانی را در سامانه نظارت بارگذاری نمایند.

ماده ۲۰- وزارت، دستگاه‌های اجرایی و مؤسسه‌های عامل موظفند به طور مستمر گزارش‌های عملکرد خود را در سامانه نظارت و بر اساس ترتیبات و زمان‌بندی که توسط سازمان اعلام خواهد شد ثبت و ارایه نمایند. سازمان موظف به ارایه گزارش‌های دوره‌ای شش ماهه از عملکرد برنامه توسعه اشتغال پایدار روستایی به رئیس‌جمهور و مجلس شورای اسلامی می‌باشد.

ماده ۲۱- مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه بر عهده وزارت است.